

บทที่ 5

การดำเนินการคำนวณของวิธีตัวเลขปริมาตร

ในบทที่ผ่านมาของวิทยานิพนธ์ได้ทำการแนะนำแนวความคิดพื้นฐานของการคำนวณ สมการลาปลาซ แล้วในบทนี้จะขยายแนวความคิดในปัญหาของสมการแบบปัวซอง และทำการพิจารณาเป็น 3 กรณีขึ้นกับค่า b ทางด้านขวาของสมการปัวซอง

$$\nabla^2 u = b$$

พิจารณาจากสมการ (4.17) ลงในสมการ (4.16) แล้วได้ระบบสมการเมทริกซ์ดังนี้

$$Hu - Gq = (H\hat{U} - G\hat{Q})F^{-1}b \quad (5.1)$$

กำหนดให้

$$S = (H\hat{U} - G\hat{Q})F^{-1} \quad (5.2)$$

แล้วจากสมการ (5.1) แทนค่าสมการ (5.2) จะได้

$$Hu - Gq = Sb \quad (5.3)$$

พิจารณาในแต่ละกรณีดังนี้

1. การคำนวณกรณี $\nabla^2 u = b(x, y)$

กำหนดให้

$$R = Sb \quad (5.4)$$

แทนค่าสมการ (5.4) ลงในสมการ (5.3)

$$\begin{aligned} Hu - Gq &= R \\ Hu &= Gq + R \end{aligned} \quad (5.5)$$

เมื่อ R เป็นเมทริกซ์ที่ทราบค่า

ทำการประยุกต์เงื่อนไขขอบสมการ (3.35) แล้วได้ระบบสมการเมทริกซ์ที่อยู่ในรูป $Ax = y$

2. การคำนวณกรณี $\nabla^2 u = b(x, y, u)$

พิจารณา

$$b = c(x, y)u \quad (5.6)$$

เมื่อ $c(x, y)$ คือฟังก์ชันบอกตำแหน่ง

กระจายค่าในทุกๆ จุดจะเขียนสมการ (5.6) ในรูปแบบเมทริกซ์คือ

$$b = Cu \quad (5.7)$$

สำหรับเมทริกซ์ทแยงมุม

$$C = \begin{bmatrix} c(x_1, y_1) & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & c(x_2, y_2) & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & 0 & c(x_3, y_3) & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & c(x_{N+L}, y_{N+L}) \end{bmatrix} \quad (5.8)$$

กำหนดให้

$$R = SC \quad (5.9)$$

แทนค่าสมการ (5.9) ลงในสมการ (5.5) จะได้ว่า

$$\begin{aligned} Hu &= Gq + Ru \\ Hu - Ru &= Gq \\ (H - R)u &= Gq \end{aligned} \quad (5.10)$$

ทำการประยุกต์เงื่อนไขขอบสมการ (3.35) แล้วได้ระบบสมการเมทริกซ์ที่อยู่ในรูป $Ax = y$

3. การคำนวณกรณี $\nabla^2 u = b(x, y, \frac{\partial u}{\partial x}, \frac{\partial u}{\partial y})$

พิจารณา

$$b = c(x, y) \frac{\partial u}{\partial x} \quad (5.11)$$

เมื่อ $c(x, y)$ คือฟังก์ชันบอกตำแหน่ง ถ้ากระจายค่าไปทุกๆจุดและเขียนในรูปสมการเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$b = C \frac{\partial u}{\partial x} \quad (5.12)$$

เมื่อ C เป็นเมทริกซ์ทแยงมุมสมการ (5.8) และ

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \left[\frac{\partial u}{\partial x}(x_1, y_1) \quad \frac{\partial u}{\partial x}(x_2, y_2) \quad \cdots \quad \frac{\partial u}{\partial x}(x_{N+L}, y_{N+L}) \right] \quad (5.13)$$

ใช้การประมาณค่าพื้นฐานของวิธีตัวเลขโปรซิดี้ ที่บรรยายในหัวข้อ (4.2) คือ

$$b = F\alpha \quad (5.14)$$

ในสมการลักษณะเดียวกันถูกเขียนในแบบค่า u ในรูปเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$u = F\beta \quad (5.15)$$

เพราะฉะนั้น

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \frac{\partial F}{\partial x} \beta \quad (5.16)$$

เมื่อ

$$\frac{\partial F}{\partial x} = \left[\frac{\partial f_j}{\partial x}(x_1, y_1) \quad \frac{\partial f_j}{\partial x}(x_2, y_2) \quad \cdots \quad \frac{\partial f_j}{\partial x}(x_{N+L}, y_{N+L}) \right]^T \quad (5.17)$$

เขียน (5.15) คือ $\beta = F^{-1}u$ แทนค่าในสมการ (5.16) จะได้ว่า

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \frac{\partial F}{\partial x} F^{-1}u \quad (5.18)$$

แทนค่าสมการ (5.18) ในสมการ (5.12) แล้วแทนในสมการ (5.3) จะได้ว่า

$$Hu - Gq = SC \frac{\partial F}{\partial x} F^{-1}u \quad (5.19)$$

กำหนด

$$R = SC \frac{\partial F}{\partial x} F^{-1} \quad (5.20)$$

แทนค่าสมการ (5.20) ในสมการ (5.19) แล้วจัดรูปสมการจะได้ว่า

$$(H - R)u = Gq \quad (5.21)$$

ทำการประยุกต์เงื่อนไขขอบสมการ (3.35) แล้วได้ระบบสมการเมทริกซ์ที่อยู่ในรูป $Ax = y$